



# Kertész-kezek iskolakert

Pilismaróti Bozóky Mihály Általános  
Iskola

# Beszámoló 2020

## ŐSZ

Az iskolakertet jelenleg a Bozóky Mihály Átlatlanos Iskola 3. osztálya gondozza, Baka Tamásné Gyöngyi néni, Szilágyi Éva néni, osztályfőnökök és Varga Katalin, a képzésben részt vett kert tulajdonos irányításával. A kert helyszíne Pilismarót, Ady Endre utca 1. szám alatt, egy magánkert, amelyet az iskolából 5 perces sétával érnek el a gyerekek. A kerti tevékenységeket viszonylag későn, szeptember végén kezdtük el a gyerekekkel, így eddig 5 foglalkozáson vehettek részt. A helyszíni tevékenységeken felül Gyöngyi néni és Éva néni az iskolai órák folyamán is számos témát felvezetett és feldolgozott a gyerekekkel. Ezek a következők voltak:

- Milyen legyen a kertünk? - rajzold le az általad elképzelt iskolakertet
- Milyen szabályok mentén működünk az iskolakertben?
- Mi legyen a kertünk neve?



# Mit született meg eddig a kezünk szorgos munkájával?

1

Az első alkalommal megismerkedtünk a kerttel és tankonyhával ahol saját bögréink vártak. Izgalomunkat először a játszó-pihenő övezetben vezettük le a hintákon, trambulínon, majd mivel szép meleg időnk volt, letelepedtünk a kerti pokrócokra és végignéztük a pályázaton elnyert eszközöket. Helyes használatukról, működésükről és azokról a munka fázisokról beszélgettünk, amelyeket ezekkel végezhetünk. A kertben található almafa lehullott termését összeszedtük, megmostuk és felszeletelve el is fogyasztottuk.

2

A következő alkalomra már a tanórán megbeszélt szabályokkal érkeztünk és a kertben átvettük azokat, amelyek az eszközök balesetmentes használatára vonatkoztak. Majd elkezdtük a munkálatokat, amelyek a föld felásása, gereblyézése és a vetésre való előkészítése voltak. Mindeközben, akinek nem jutott ásó és gereblye, az a kertben már meglévő növényeket öntözte illetve lombsöprűvel szedte össze a lehullott leveleket. Leszüreteltük a sok erős paprikát, hogy kiszárítva a karácsonyi vásár alapanyagaként szolgáljon majd. A vendéglátásért felelősek almát és banánt vágtak fel nekünk, szépen kidíszítve vele egy kínálótálat.

3

A harmadik alkalommal kezdődhetett az őszi vetéssel vethető, rövid tenyészidejű növények kiválasztása, a megfelelő számú ágyás kialakítása, a meglévő gyomok és tarackgyökerek eltávolítása, sorjelölés, vetősor kialakítása és a vetés. Végül kis négyzet alakú ágyásokat alakítottunk ki, közöttük pedig közlekedő utakat tapostunk le. Richárd ajánlása után vetettünk: cékla (Rubin), répa (Nantes), retek (Ester)<sup>5</sup>, spenót (Matador)<sup>6</sup>, tépősaláta (Lollo rossa), petrezselyem, zeller és borsót is, hogy az ehető friss hajtásokat is meg tudjuk majd kóstolni. A vendéglátók ezúttal sötőtükkel és gránátalmával jutalmazták a szorgos munkánkat.

4

A következő héten folytattuk a vetést és kialakítottunk egy külön ágyást a hagymás tavaszi virágoknak is. Leszüreteltük a zöld paradicsomokat és összeszedtük a már lehullott diókat. Összeállítottuk a két elnyert komposztálót és egy külön csapat, befőttes üvegekben csíráztatót készített. Természetesen a levelek összegereblyézése sem maradt el.

5

Az őszi szünet előtti utolsó alkalommal, a hideg, nyirkos idő beköszöntével a tankonyhán ismerkedtünk meg a teázás eredetével, jótékony hatásaival, egy igazi teacserjével és a kertből frissen szedett mentából és citromfűből készítettünk magunknak teát. Ezen kívül kóstoltunk még kakukkfű főzetet, bodzavirág főzetet, zöld teát leveldulával fűszerezve és rooibos főzetet. Kitaláltuk, hogy melyik csíra milyen növényé lehet és eszegettünk is a friss csírákból.

# AMIRE MENET KÖZBEN JÖTTÜNK RÁ:

- Az osztály magas létszáma miatt (20 gyerek) és a kevés eszköz miatt nagyon sokfelé kellett bontani őket, ami 3 felnőtt segítővel kisebb káoszba torkollott. Ekkor döntöttük el, hogy a gyerekek 10-10 fős bontásban sokkal hatékonyabban tudnak figyelni, dolgozni.
- A megbontás miatt azonban csak kb. 40 percet tudnak aktív tevékenységgel tölteni, ami sokszor pont a "saját megfejtés és megtapasztalás élményt" veszi el a tevékenységből, amitől sokkal gyorsabban beépülnének az új ismeretek.
- A rövid idő miatt gondos előkészülést igényelnek a kertészkedések, hogy ne menjen el az idő a technikai ki-, bepakolással.
- A "saját megfejtés és megtapasztalás élmény" visszaadására jelenleg egyeztetések folynak az igazgató nővel, hogy a dupla rajz órára esetleg Varga Katalin tudjon bemenni az iskolába a téli, benti tevékenységek lebonyolítására.
- Egy-egy alkalom megtervezése mindig már jó előre, közösen kell, hogy történjen, az osztályfőnökök és Kata által, a "több szem többet lát" elv alapján. Így körvonalazódik a reális megvalósíthatóság, esetleg a jelenlegi tananyag beemelése a lehetősége és a gyerekek testi, lelki állapotának kihatása egy-egy tervezett munkára.

## TERVEINK:



- A téli időszakban az egyik fő tervünk a karácsonyi vásár megszervezése és az iskolakert ottani bemutatkozása. A ott kínált portékák saját kezű megvalósítása és, hogy az abból befolyt összegből milyen tervet szeretnének megvalósítani a gyerekek ( az iskola udvarba magaságyás, aszaló tavaszra, egyéb magok és eszközök vásárlása).
- Tervezett téli témáink:
  - Kézműves készülődés a karácsonyi vásárra: gyümölcsfestéssel festés, alma chips készítés, levélnyomat tündérek festése, illatosító száraz termés - füzér készítés, öröknaptár saját illusztrációkkal és vetési tanácsokkal...
  - Madarak a téli és tavaszi kertben - madáretetés, itatás.
  - Mit csinál egy kertész télen? növény takarás, dugványozás, begyűjtött magok rendszerezése és tárolása, teleltetés
  - Évkör - óra készítés - készítés közben az évkör természeti és kulturális történéseinek megismerése.
  - Mi történik az emberben télen? - a természetre figyelés megtanulása relaxációval
  - Az ősszel megfigyelt jelenségek, illusztrált A4-es "tudás kártyákba" való összefoglalása a canva.com poszter tervező segítségével
  - Növénymutató kövek festése több nyelven
- Szeretnénk szokássá fejleszteni a cukormentes teázást, gyógynövényes főzetek és csírák téli fogyasztását. Ezek fogyasztására más osztályokat is szeretnénk meghívni.

# Amit a képzésből beépítettünk



## Struktúra és keretek

A gyerekek a kapu kolomp megkondításával jelzik, ha megérkeztek a kertbe. Egy kis táblán már felírva várja őket az aznapi teendők listája. Önkéntes jelentkezéssel írják be saját nevüket krétával a kiválasztott tevékenységhez, azután kézbe veszik az eszközöket és önállóan dolgozhatnak. Mindig van egy 2 fős vendéglátó csapat, aki az óra végére előkészít valami finomságot, különösen ügyelve az esztétikus tálalásra.



## Egyéb közösségek, egyének bevonása tudásmegosztás céljából

A helyi Nyugdíjas Klub szeretne bekapcsolódni a kert művelésébe egy-egy közös rendezvényen. Több kertész fogadta pozitívan meghívásunkat specifikus tudás átadására (oltás, növények szaporítása, metszés). Több helyről kaptunk évelő növényeket ültetésre.



## Szakmai ismeretek

Tulajdonképpen az egész képzés egy biztos alapot szolgáltatott az iskolakert létrehozásának. Különösen a jó gyakorlat részek hasznosak, hiszen távlati célkitűzéseket adtak elénk, amik fele elindultunk.